

INSTITUTIONEN FÖR MEDICIN

AKU240 Läkemedel i det svenska samhället: teori och praktik med farmaceutiska författningar, 40 högskolepoäng

Medicines in the Swedish society: theory and practice with pharmaceutical legislation, 40 credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för medicin 2017-02-15 och senast reviderad 2023-11-06. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2024-01-15, vårterminen 2024.

Utbildningsområde: Farmaceutiskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för medicin

Medverkande institution

Institutionen för pedagogik och specialpedagogik

Inplacering

Kursen ingår i ett kurspaket med bunden studieordning och är en kompletterande utbildning till en redan befintlig apotekarexamen från land utanför EU/EES eller Schweiz.

Huvudområde

Farmaceutisk vetenskap

Fördjupning

AXX, Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras

Förkunskapskrav

Godkänt resultat på kursen SVA101 Språkintröduktion till akademiska studier 30 hp eller motsvarande. Godkänt resultat på de två första delkurserna inom kursen AKU130 Kompletterande farmakologi och farmakoterapi i Sverige, 30 hp: Kompletterande farmaceutisk vetenskap och kommunikation (10 hp) och Läkemedel i det svenska samhället (5 hp): Dessutom krävs det att delkursen Läkemedelsterapi i Sverige (5 hp) är

genomgången inom AKU130.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- beskriva och förklara författningar relevanta för apotekarens yrkesverksamhet.
- redogöra för innebörden i de etiska riktlinjerna för farmaceuter.
- visa fördjupad kunskap om läkemedelsinformation och läkemedelsrådgivning

Färdigheter och förmåga

- tillämpa författningar relevanta för apotekarens yrkesverksamhet.
- kommunicera med apotekskunder på ett professionellt och empatiskt sätt.
- tillämpa de etiska riktlinjerna för farmaceuter i apoteksarbete.
- ge evidensbaserade råd om receptläkemedel och egenvårdsbehandling samt hälsofrämjande åtgärder på ett för målgruppen anpassat språk.
- samarbeta med olika yrkeskategorier på apotek och andra professioner inom hälso- och sjukvården.
- utföra receptexpediering, granska recept (digitalt och i pappersformat) samt bedöma rimligheten i förskrivarens ordination och därigenom bidra till en rationell och optimal läkemedelsanvändning.
- göra korrekta gränsdragningar mellan egenvård och hänvisning till sjukvården.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- söka, värdera och kritiskt tolka relevant information för att kunna analysera och ge förslag på åtgärder vid läkemedelsrelaterade problemställningar för enskilda individer.
- reflektera över sin egen roll i kommunikation samt identifiera förbättringsområden.
- identifiera, motivera och föreslå behov av ytterligare kunskap för att utvecklas i sin professionella roll som apotekare.

Innehåll

Kursen består av 26 veckors verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på apotek. Studenten ska tillämpa sina teoretiska, farmaceutiska kunskaper för att kunna verka för en rationell, ändamålsenlig och säker läkemedelsanvändning i expedierings-,

informations- och rådgivningsarbetet. Studenten ska, genom kundmöten i apoteksdriften, ge råd och individanpassad information inom de områden som rör apotekens verksamhet såsom receptbelagda läkemedel, egenvårdsbehandling, regelverk och rutiner i recepthantering.

Den lagstiftning och de tillämpningsföreskrifter som är av betydelse för apotekarens yrkesutövning ingår i kursen. Kursen innebär också att studenten ska skaffa sig en förståelse för vad arbetet inom ett legitimationsyrke innebär med ansvar, professionellt och empatiskt förhållningssätt samt att kunna göra etiska bedömningar i mötet med både kunder, kollegor och annan hälso- och sjukvårdspersonal.

Utbildningsmoment vid Göteborgs universitet behandlar ämnen relaterade till apoteksarbete bl.a. kommunikation och etik.

Former för undervisning

Undervisningen sker främst i form av VFU under handledning. Vidare ingår distansutbildning, självständigt arbete, föreläsningar och seminarier.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Kursen examineras genom:

- två individuella skriftliga salstentamina i författningar: Författningar i teorin, 1,5 hp och Receptgranskning, 1,5 hp
- fyra skriftliga fallrapporter, 2 hp
- godkänd VFU (intyg från handledare), med genomgången lärstilstest samt individuell reflektion över praktikperioden, 30 hp
- OSCE (objective structured clinical examination) i farmaceutiska och praktiska kunskaper samt kommunikation inom egenvård och receptexpediering, 5 hp

Obligatoriska moment:

- Närvaro vid kursintroduktionen
- Aktivt deltagande i fyra fallseminarier

Vid frånvaro från ett obligatoriskt moment erbjuds alternativ uppgift. För studerande som ej blivit godkänd vid skriftlig salstentamen erbjuds ytterligare två examinationstillfällen inom ordinarie kurstillfälle. Vid underkänd OSCE (avslutande examination) sker nästkommande examinationstillfälle inom tre månader (ej inom ordinarie kurstillfälle). Resterande examinations- samt obligatoriska moment erbjuds ytterligare tillfälle inom två månader, därutöver hänvisas momentet till nästkommande kurstillfälle. Antalet OSCE är begränsat till fyra tillfällen av resursskäl.

Frånvaro i större utsträckning kan medföra att en ny VFU-period måste genomföras.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att det föreligger en påtaglig risk att studenten kan komma att skada sig själv eller någon annan person fysiskt eller psykiskt eller att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för apotekens verksamhet riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. Orsaken till att den verksamhetsförlagda utbildningen avbryts på detta sätt ska dokumenteras. Antal kurstillfällen är begränsade till två tillfällen (HF 6 kap § 21). Efter ett underkänt kurstillfälle upprättas en individuell studieplan där det framgår vilka eventuella aktiviteter och/eller kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett sista kurstillfälle.

Om student fått rekommendation från Göteborgs universitet om särskilt pedagogiskt stöd kan examinator, i det fall det är förenligt med kursens mål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att ge studenten en anpassad examination eller alternativ examinationsform.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, ska sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap § 22).

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student garanteras minst tre examinationstillfällen (inklusive ordinarie examinationstillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst ett år efter det att kursen upphört/förändrats. Vad avser praktik och VFU gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare examinationstillfälle.

Betyg

På kursen ges något av betygen Godkänd (G) och Underkänd (U).

Samtliga examinations- och obligatoriska moment måste vara godkända för att slutbetyg G ska sättas på kursen.

För att uppnå betyget G på examinationen författningar krävs minst 80% av poängen på samtliga delar av den skriftliga tentamen.

Kursvärdering

Kursutvärderingen sker i form av en webenkät. En sammanställning av enkäten diskuteras mellan kursledning och studentrepresentanter vid en kursnämnd, där också eventuella förslag till utveckling av kursen diskuteras. Analys och förslag återkopplas till studenterna och publiceras på lärplattformen.

Övrigt

VFU-placering sker nationellt. Kursen kan medföra vissa kostnader för studenten.

Behörighet till kurs måste vara uppnådd senast en vecka innan kursstart.

Inslag av distans/nätbaserad undervisning kan förekomma i kursen, vilket förutsätter tillgång till dator, webbkamera och uppkoppling.

Studenten ska utan undantag vara beredd på att expediera och försälja varor och läkemedel ur apotekets hela sortiment.

Policy rörande placering av studenter på apotek

Inför kursen Tillämpad apoteksfarmaci placeras studenterna på VFU-apotek enligt önskemål som lämnas in via obligatorisk skriftlig anmälan. Turordning för placering bestäms genom lottning. Förtur till placering på särskild ort medges endast om man är vårdnadshavare till barn som fyller högst 16 år det år man ska genomföra sin VFU, eller om man har en sjukdom som kräver att man vårdas på särskild ort. Övriga fall bedöms mycket restriktivt. Ansökan om förtur måste styrkas av nyligen utfärdad intyg.

Policy om klädsel

Arbetet på apotek innebär personlig rådgivning och muntlig kommunikation med kunder. En förutsättning för god kommunikation är att studentens ansikte är synligt. Vidare kan arbetsplatsen ha krav på särskild klädsel och förbud mot viss utsmyckning vilket måste följas.